

## Gyulafehérvári

## KÖZLÖNY.

Gazdasági, társadalmi, közművelődési és közigazgatást érdeklő hetilap.

## Hirdetési díjak.

Egy háromszor hasábozott garmond sor vagy annak térmértéke 5 kr.

Bélyegdíj minden beiktatás után 30 kr.

Nyilttér soronként 15 krajczár.

A hirdetési és nyilttéri díjak előre fizetendők.

## Elfizetési árak:

Egy évre, házhoz hordva:

Egy évre . . . 4 frt.

Fél évre . . . 2 frt.

Negyed évre . . . 1 frt.

Egy szám ára 10 kr.

Időre, postán küldve:

Egy évre 4 frt 50 kr.

Fél évre 2 frt 25 kr.

Negyed évre 1 frt 25 kr.

Egy szám ára 12 kr.

Hirdetések, valamint a lap szellemi részét illető közlések a szerkesztőséghez intézendők Gyulafehérvárra, Klüger Bernáth könyvkereskedésébe.

Megjelenik hetenként egyszer.

Kéziratok — melyek vissza nem adatnak — aláírva küldendők be.

## Mi kell nekünk?

Gyulafehérvár, júli 15-én.

O. Á.) Ha a közóhajnak, a közánatnak legmegfelelőbbben akarnánk válaszul, azt mondanók: „ez;“ mert ez a lét egyetlen „conóinequanon“-ja. Azonban a pénz nem minden! . . . A pénz csak akkor van értéke, ha értéke van, értéke pedig akkor van, ha egyfelől fáradságot hozza hozzá, másfelől pedig, ha célszerűen használjuk! . . . A pénz csak az eszköz szellemi és anyagi jólét előmozdítására.

Hogy szerzőképességgel bírjunk s a szerzett „pénzt“ képesek legyenek célszerűen használni, mindennek rendes társadalmi viszonyokra van szükségünk.

Egy oly államban, melyben a különböző nemzetiségek, a különböző osztályok egymással hajbakapnak, a fejlődés iránt ellenséges érülettel viselkednek, rendes társadalmi viszonyok nem fejlődhetnek ki; ott előhaladásról, szellemi és anyagi jólétről szó alig lehet.

Mi tagadhatlanul művelt nemzet vagyunk s ennek elismerését a külföldtől is megkívánjuk; de a műveltség nem a politikában, s nem a harc-

mezőn, hanem a társadalmi életben nyilvánul, s így mindennek előtt társadalmi életünket, társadalmi viszonyainkat kell a fejlődés azon fokára emelnünk, mely megczáfolhatatlan fényes bizonyítékot nyújtson általános nemzeti műveltségünkről! . . .

Berlinben a kofa hírlapot olvasva árulja almáit a piacon, s Franciaországban és az északamerikai szabad államokban egyre-másra alakulnak a sok polgári és iparos olvasókörök, s ilyenekkel hazánkban is találkozunk.

Mindezen jelenségek kétségbevonhatatlan bizonyítékai annak, hogy a szellemi és anyagi fejlődés, a szellemi és anyagi jólét csakis rendes társadalmi viszonyok között lehetséges. Rendes társadalmi viszonyok pedig csak ott léteznek, hol a különböző osztályok, a különböző vallásfelekezetek egyetértenek, összetartanak! . . .

Fájdalom azonban, hogy az egyetértés és összetartás egyik legnagyobb, leglegyőzhetetlenebb nemzeti gyengeségünk. Tanusítjuk ezt „nagyban és kicsiben.“ Nem vagyunk egyetértők, nem vagyunk összetartók mint nemzet; nem vagyunk egyetértők, összetartók mint egyes megyék, kerületek, járások, községek és városok lakói. De ezen

segítnünk kell. Mert a míg a születés, és pénzaristokratia a szegény iparos „emberi voltát“ el nem ismeri, míg a szász és az oláh a magyarban ellenségét látja, míg a keresztény vallásáért üldözi a zsidót; addig társadalmi viszonyaink „rendeseknek“ nem mondhatók, a szellemi és anyagi jólét pedig csak rendes társadalmi viszonyok között fejlődhetik.

Egy vidéki lapnak tehát egyetlen és legszebb feladata, a társadalmi terdeségeket feltüntetni, s azok megszüntetésére az eszközöket, módokat kijelölni, s e szempontból indulva ki, nekünk gyulafehérváriaknak leginkább kell egy oly részre hajlatlan, minden irányban elfogulatlan sajtó-közeg, mely nyiltan, őszintén leleplezze társadalmi hibáinkat, gyengeségeinket, azok orvoslása iránt tanácsot adjon, s minden tőle kitelhető módon oda hasson, hogy a társadalmi közérdek a magánérdekkel összhangba hozassanak, a különböző vallásfelekezetek, a különböző társadalmi osztályok egyetértők legyenek, s kezettfogva, válvetve törekedjenek a közös cél: a szellemi és anyagi jólét felé! . . .

„A társadalmi forradalom az élet, az osztályok érdekeinek összeegyeztetése halál!“ — ezt hangoztatják na-

## TÁRCZA.

## Többé nem szeretem.

(Beszély.)

Cirlea Mihálytól.\*

(7-ik folytatás.)

Később hazatérve, visszavonulni szobámba. Bezárkoztam, és először a fényképészről ellopott arcképet és azt újból, hosszasan megtekinttem, legboldogítóbb érzelmektől átitottan, felkiáltottam.

— Legalább hasonlít hozzá! . . .

Naponta ezerszer is néztem, mert megtekintése édessé tette lelkemet; úgy őriztem mint egy drága és szent ereklyét.

Reggel és estvéként a rendes helyett az arcképet rántottam ki, azt kulcsoltam össze imádóan két

kezeim közzé és benne dicsőítettem a teremtőt.

Egy estve, vacsora után mint mindenkor szobámban elzárkozva, megint csak az arcképet tekinttem epedő szemekkel. S sohajtelt kebelrel, lángoló szerelemmel, reszkető kezeimmel ajkaimhoz vittem és megcsókoltam.

Igen . . . megcsókoltam, ezerszer is megcsókoltam.

— Szeretem! — kiálték fel.

Ezen szó azonban egészen meggrázkodtatott. Eszembe jutott anyámnak adott ígéretem:

— Hogy nem szeretem többé!

De ugyanakkor gyorsan kérdém magam:

— Most miért ne szeretném? . . .

— Miért? — folytatám, magamat kérdezve. — Én most nem vagyok többé szegény és egyszerű, most én is vagyonos és művelt vagyok, mint

ő, most anyám is megengedné, hogy szeressem! . . .

S örömmel meggyőződve, hogy szerethetem, kimondhatatlan boldogsággal az arcképet újból kezembehez vettem, és most minden reszketés és félelem nélkül csókoltam, megalkolhatatlanul csókoltam.

S így epedve azt tekintve és csókólva, — egyszerre kérdém:

— De valyon ő is szeret? . . .

Ezen hirtelen kérdésre borzadály futotta át egész lényemet. Mély sötétség és csend uralgott körülöttem.

— Oh, — sohajték hangosan, — miért nincs valaki, a ki ezen kérdésemre válaszolna?! . . .

— Az urfi nem akar felelni? — hallék meglepetve egy hangot.

Az inas volt.

(Folyt. köv.)

\*) Lásd lapunk 20-ik számát.

ponta azok, kik csak önmagoknak élnek, s kik mások boldogulását nem kívánják; de a mi erős meggyőződésünk, óhajtásunk az, hogy a szabadmunkálkodás mindnyájunk előtt tárva álló terén kiki saját erejével, jól megválogatott eszközeivel egész testület, egyház és nemzet haladjon, gyarapodjék, de nem mások jogainak sérelmével, hanem becsületes uton-módon, jelszava lévén: „győzzön, a mi jobb.“ Boldoguljon hazánk minden egyes polgára, minden nemzetisége, de ne mások jogainak romjain, mert aki a mások jogait nem tiszteli, maga sem követelheti méltányosan, hogy saját jogai tiszteletben tartassanak.

Ime, e czélt, e feladatot tűzte ki maga elé e lap, ezen elveket kívánja érvényre emelni a társadalmi élet minden viszonyaiban.

Kell-e nekünk egy ily lap, van-e szükségünk egy ily őszinte tanácsadóra?

Azt hisszük, igen! A ki osztja az itt elmondott nézeteket, a ki egyetért velünk, csoportosuljon e lap körül!!

## A törvény és a morál.

(V.) A ki napjaink lázas eseményeit figyelemmel kíséri, be kell látnia, hogy ma többet tanulhat, többet tapasztalhat az ember egy-két hét alatt, mint más nyugodtabb és csendesebb viszonyok között évek, sőt évtizedek alatt tanulhatott, tapasztalhatott.

Mi marad, de mi is maradhatna ma szent, sérthetetlen, a mit valaki valahol ma meg nem támadna, amit fel nem forgatna? Tarka vegyülékben lábainknál hever a lerántott erény, becsület és uralg fenn is lenn is, amit más körülmények között csak utálni és megvetni tanultunk: a bűn, a becstelenség.

Mi törvény után, szigorú törvény után kiáltunk és hiszszük, hogy a törvény az egyedüli mentő eszközünk, a mely minden bajunkra gyógyírt tapaszt és az ütött sebet gyorsan be is hegeszti.

## A budapesti regatta.

(Folyt. és vége.)

Az első számot „egyes“ek versenye képezte; indultak *Mihálkovich Tivadar* tr. (győri k. közjegyző), a nemzeti hajó-egylet „Funny“-jában a sziget mellett; *H. Hets Antal* saját „Anná“-jában középett; és *Deák Géza* Grill Rikárd „Birdy“-jében, a pesti part mentén. A táv. 500 méter volt fölfelé s ugyanannyi lefelé; már kezdettől fogva „Funny“ vezetett, evedzése azután *tetszés szerint* győzött 7.5 perc alatt. Rossz második *Deák Géza*; Hets mégcsak versenybe sem jutott.

A második számban a rendező-egylet „négyes“-e mérkőzött az új egyesület csapatjával; az első a „Lidércz“-ben, az utóbbiak egy új hajóban „Névtelen“, evedztek. Táv. fölfelé 600, lefelé 500 méter. A „nemzetiek“ csapatja is, hajója is sokkal fölötte állott a „budapestiek“-nek; ez utóbbiak csupán

Csalódás, nagy, nagy óriási csalódás ez!

Mi a törvény? Forma, alak, minta, a melybe jó vagy rossz cselekedeteinket beleillesztjük; ép úgy, mint egy barlang menhelyet nyújt az üldözött vagy elfáradt ártatlannak, valamint a gonosz szándéku és utonálló betyárnak. Amannak, hogy nyugtot, emennek, hogy leshelyet keressen és találjon.

Tudjuk pedig azt, hogy rosszat tenni elég csak akarattal birni: míg jót tenni, akaraton kívül még tehetőséget is feltételez.

Elítéljük a rosszszívü uzsorást és méltán, a ki a kikölcsönzött száz forint helyett két-három annyit irat a váltóra vagy adóslevélre és mégis, mi történik?

A törvény szolgájává szegődik a bünös uzsorásnak és könyörtelenül behajtja, mert behajtania kell, a szégyen, megcsalt, ártatlan adóson az égbekiáltó gaztettet, mert a törvény köpenyébe bujt a bűn s az által védelmezte magát, ami által tulajdonkép üldöztetnie kellene.

Hozzunk-e még fel esetet, aho a törvény annyira védi, dédelgeti a bünt a gonoszt szemben az ártatlannal, hogy szinte fel kell jajdulnunk, hogy tulajdonkép napjainkban a törvények nem is a jók, mind inkább a rosszak oltalmára vannak működtetve.

Innen van az a sajátságos jelenség, hogy sok jó ember irigyli a gonosznak a sorsát, mert, azt védve, magát pedig teljesen elhagyatva látja.

Korunk szeret büszkélkedni törvénytudományával, de mikor üli legfényesebb diadalát? Akkor, mikor egy gazembert, egy gonoszt meg tud egy ártatlan ellenében védeni.

Látjuk tehát, hogy a törvény nem minden, sem az államban, sem a társadalomban. Van, kell ezen felül még valaminek lenni, ami oda vezet, oda kényszeríti az embert, hogy abba a törvénytartó formába csak jót, csak igazat, csak becsületes dolgot öntsön mint tény és törvénytartalmat.

nehány nap óta idomítottak. *Liszniai Elemér* tr. — a kormányos minden igyekezete daczára a „nemzetiek“ *tetszés szerint* győztek 6 perc 10 másodperc alatt. A „Névtelen“, egyik evedzőse többször fogott „rák“-ot; a forduláznál 2 öllel tulszaladták a kordát; soha kísérleti-evedzést nem tartottak, legyőzetésök tehát előre látható volt.

Legérdekesebbnek a harmadik szám ígérkezett: „mach“ a nevezett két egylet bármelyik négy evedzős hajója között. A „nemzetiek“ hajójának — „Névtelen“ — nagy előnyére szolgáltak: kisebb sulya, csuszóülései, falbavésett evedzőtámjai, sima fala, s belső töre épült volta; ezek ellenében az „Aranka“ csupán egy előnyt bírt fölmutatni: keskenyebb. Táv. fölfelé 700 méter, lefelé 500 méter. Mire a két hajó a bírósági páholy elé érkezett, már előnyben volt a „Névtelen“ s előnyét perczről-perczre gyarapította, úgy hogy több hosszal győzött 7 perc 5 másodperc alatt. Az „Aranka“-nak egyik evedzőse háromszor fogott „rák“-

Ez a valami nem lehet más, mint e szép szóés fogalom által fejezzük ki, hogy »m o r á l.«

Ha valamikor, most bizonyny szükségünk van erre, mert rohamosan haladunk azon lejtő felé, a melyre világ legműveltebb népe, a görög, jött, hogy utóvégre is azzal tisztel meg az utókor, hogy graeca fide nulla fides, más szóval görög hüség semmi hüség.

Minálunk is maholnap minden csak azért fog ajkainkról elreppenni, hogy valahogy az ki ne merje fejezni a mit gondolunk, a mit érzünk.

Hej pedig az a tisztos magyar homlok hajdanában szembe mert száll a kimondott becsületszó szentsége!

A morál áll a törvény fölött, nem a törvény a morál fölött, azért tehát nevelésben, államkormányzásban politikában ki ne irtsuk a népek szívéből a morált, mert akkor nem lesz soha elég törvénygyárunk, a mely gaztetteket ellensúlyozni bírná és fölkép ne irtsuk ezt ki a magyar ember szívéből. Mert ha a magyar ember egyszer botlik, rendesen nagyot botlik, ha egyszer sülyed, nagyon, de nagy mélyre sülyed.\*)

## H u m o r.

Egy időben szándékomb volt eddig nyomtatásban megjelent, vagy köznyelven forgó összes adomáink egybegyűjteni; azonban később beláttam, hogy ez oly fáradságos munká lenne, mely egy egész emberélet venne igénybe a nélkül, hogy az eredmény megfelelné e fáradságnak. Így e valóban merésznek mondható, tevévről lemondtam; azonban saját szomorra szorakozásul mégis egybeállítottam egy kis adomagyűjtemény melyből itt közlök egy néhányat.

\* \* \*

Atya, anya és kis fiu alkotják családod. Az atya fiát tanítja a betűkről, de a kis nebuló sehogysem tudja el-

\*) E cikket a Szigeten megjelenő gondolatok kezeltet „Máramaros“ czimű hetilapból vettük. Ajánljuk t. olvasóink figyelmébe. Szerk.

ot s az amerikai fordulás nem sikerült, ezért vált könnyüvé a „Névtelen“ győzelme. A negyedik számra a „győriek“ indultak a nemzeti hajó-egylet „Szöke“ hajójában (két evedzős négy lapáttal) *Hets, Mihálkovich és Dorner Mihály* kormányos) s a rendező egylet tagjai között *Krajcsovits Lajos, Deák Géza* evedzős és *Tömöry Kálmán* kormányos egylet „Mahagonj“-ban. Táv. fölfelé 500 méter, lefelé ugyanannyi. A győriek *bámulatosan szép munkát* végeztek; a rosszak hely nekik jutott a sorshuzásnál; hajójokat, a mely mögötte áll a „Mahagonnak, és a vizet nem ösmerték; mindezonáltal csakis *egy lányival* győztek nemzetiek. E verseny oly rendkívül érdekes volt, minő csak igen ritkán fordul elő. Idő: 6 perc 11 másodperc.

Az ötödik szám: halász-, molnár- és hajós-verseny elmaradt, oka a rendezőség, mert bizony 15 frtnyi első díj nem érdemes azoknak versenyezni, kik kormányos s esetleg 4 evedzős is ugyanannyit kereshetnek napifoglalkozásu-

fezetében tartani az előtte ismeret-  
et hieroglypheket.

— Számár vagy, kis fiam! —  
reá az atya kissé bosszusan.

Az anya engesztelőleg közbe szól:

— Ne haragudj reá, kedvesem,  
his nagyon hasonlít hozzád!

\* \* \*

Egy fiatal orvos sehogy sem tu-  
dott zöldágra jutni, hiányzottak a —  
paziensei. Levelet ír tehát a szomszéd  
városban lakó atyjának, ki szintén or-  
vos volt, s kérte, hogy szorult helyze-  
léből segítse ki pár száz forinttal.  
Aja így válaszolt: »Kedves fiam!  
Az orvosoknak vagy nincs pénzük,  
vagy van; ha nincs: akkor nekem  
is, s így nem küldhetek, ha van,  
akkor neked is van, s így nem szük-  
szik, hogy én küldjek!«

\* \*

Fatalis sajtóhibát követett el egy  
amerikai lap főszerzője a tördelés (v.  
az egyes oldalak összeállítás) alkalmá-  
val. Az a fatális történet meg-  
vanis vele, hogy egy, fiatal hölgyek  
által rendezett hangversenyről szóló  
tudósítást a hasáb végén megszakítva  
új hasábon a szarvasmarháról szóló  
hírdetéssel folytatta. Az e tévedés-  
ből keletkezett érdekes tudósítás így  
hangzott: »Szépségekben annyira gaz-  
dag városunknak tizenhat legszebb  
nőgye által tegnap este rendezett  
hangverseny a legfényesebben sikerült.  
A hölgyeink még — a legszigorubb  
kritikusnál — is tetszéssel találkoztak.  
Egánsan voltak öltözve, elragadó  
színpén énekeltek s kivívták az összes  
közönség tetszését, mely őket az or-  
szág legszebb szarvasmarháinak is-  
merte el. Némelyek közülök sötét szí-  
nűek, mások barnák, a legtöbb azon-  
ban barna és fehér pettyel bir. Több  
elő borju jó erőben volt és szép ke-  
zedőségnek örvendett.«

—  
»Kell-e a füled góbé?« kérdé-  
sre elmés borbély a nyíratkozó czi-  
gizinast. »Már hogyne kellene!« fe-  
lé ez. »No hát mindjárt a kezébe  
fogom!« — „Nem kell, nem kell!“  
— „Ugy hát tüstént lemetszem!“

—  
Ugyan hány éves ön édes Laul-  
rán?« kérdé egy kávé néni a kis-  
gyermek delnőt. — „Tizenhét!“ Viszon-  
zást nyájasan. „Ne mondja, hisz Vil-  
mos öcsce már bajszos, egész férfi!“

—  
mlelt. Pedig nagy kár e népszerű ver-  
sényre oly kis súlyt fektetni.

A főérdem — sport tekintetből —  
a győzteseké, akik készséggel jöttek le a  
regattára; de mint győzők is övék az  
első hely: mert Mihákovics megnyerte  
a „egyes“ versenyt; a kettősverseny  
után pedig azonnal kihívták egy más-  
nap tartandó „mach“-re a győztes csa-  
pott, melyet az nem fogadott el. Ez a  
lehatározottabb beismerése, hogy csupán  
a túllétezésből győztek.

A hírlaptudósítókat közvetlenül a  
párhely mellett helyezték ugyan el,  
azért a csütörtöki lapok között csakis  
egy van — a „Budapesti Hírlap“ — a  
mely hü, szakavatott tudósítást közöl a  
regattáról; a többi tudósítások mind-  
egyikébe csuszta be kisebb-nagyobb hi-  
bák; némelyik pedig oly badarságokat  
írál össze, hogy a „győzők“-et és „legyő-  
zöttek“-et összetéveszti. Valóban nagy-  
sírú botlásokat követ el e tekintetben  
a „Pesti Napló“, a mely hosszú cikket  
szentelt a regattának.

— „Hát nem tudja kegyed, hogy én  
Vilmos öcsémnél fiatalabb vagyok?“  
végzé a megzavarodott Laura.

—  
Melyik mondott nagyobb? A  
Daily Telegraph beszéli a következő  
történetét: Egy gözös fedélzetén állt  
két utazó, egy angol és egy amerikai.  
Az utóbbi azt beszélte, hogy ő egy-  
szer egy óra alatt 999 galambot lőtt.  
Az angol kérdé, miért nem ezret?  
„Mert nem szoktam hazudni,“ vála-  
szolt az amerikai. Az angol, hogy ne  
maradjon adósa, válaszul azt beszélte,  
hogy ő látott egy uszót, ki Liverpool-  
ból Bostonba uszott. „Látta ön?“ kér-  
dé a yankee. „Természetes, hogy lát-  
tam, hiszen a mellett a gőzhajó mel-  
lett uszott, melyen én utaztam.“ „Ön  
végtelen boldoggá tesz engem, kiál-  
tott fel örömmel az amerikai, mert  
meg kell vallanom, hogy a nevezett  
uszó én voltam. Senkisé akarta ezt  
nekem otthon elhinni, de már most  
elfogja, ha ilyen tanuskodik mellettem,  
mint ön.“

## Irodalom és művészet.

— Az egyetemes magyar népdalgyűj-  
temény dallam könyvéből, vagyis a „Ma-  
gyar Dalalbum“ III-ik kötetéből meg-  
jelent a 7-ik füzet is a következő tar-  
alommal: 1. Korcsmárosné, ejnye, ejnye! 2. Korcsmárosné kápolnája. 3. Körül  
csillagos az ég. 4. Körül van Szat-  
már kerítve. 5. Kutya, kutya tar-  
ka. 6. Lám megmondtam Angyal  
Bandi. 7. Legyen úgy, mint régen volt.  
8. Lekaszálták már a rétet. 9. Ma van  
Jakab nap. 10. Megérett a meggy. 11.  
Megfogom az eke szarvát. 12. Megizen-  
tem az édes anyámnak. 13. Megkérdzem  
szeretemtől. 14. Messze kékelik a Duna.  
15. Még sincs szebb lány a faluban.  
16. Mért is gyötör engem a bubánat.  
17. Mi bus borongás érheté. 18. Minden  
este fuvolyázok sokáig. 19. Mind g  
montad, nem ismersz mást. 20. Muzsi-  
kálnak a gárdonyi csárdában. — Ajánl-  
juk ezen egyetlen folyamatban lévő és  
zongorára alkalmazott magyar népdal-  
gyűjteményt mindenki figyelmébe. Elő-  
fizetési ár a „Dal-Album“-ra egy évre,  
vagy is 10 füzetre 1 frt 80 kr. A  
„Magyar Daltár“ III-ik kötetére mint a  
„Dalalbum“ szövegeknyvére 80 kr. A  
„Daltár“ III-ik kötetéből az első félkötet

—  
Persze! a tiszta-eszlári „rejtély“  
folytonos tódítása, — sokkal fontosabbnak  
tűnik föl némely lapunk előtt, mint azon  
regattának szakszerű méltatása, melynek  
közvetett áldásai már legközelebbi had-  
járatunk folytán is javunkra fognak szol-  
gálni. Egyébiránt, „De gustibus.“

A versenyeket oly fényes táncz-  
vitalom követte a Margitszigeten, min-  
még a fővárosban is ritkán sikerül. A  
„győzők“ és legyőzöttek bucsuszava így  
hangzott: „Viszontlátásra Balaton — Fü-  
reden!“

Székrenyessy Kálmán.

### Egy szép asszonynak.

Azt mondják, hogy a ki elkárhozik,  
A pokolban leli fel új honát,  
Mely a földnek keblére öleli  
Minden elhunyt búbajos asszonyát.  
Nem keresem én a menyországot,  
Nem vonzanak engemet az egek, —  
Elkárhozom érted, legszebb asszony,  
Hogy a pokolban is veled legyek!

Ocsvai Árpád.

már elhagyta a sajtót és minden meg-  
rendelőnek azonnal megküldetik. Elő-  
fizetések Győrbe, a „Magyar Dal-Album“  
kiadóhivatalához intézendők. Egyes fü-  
zetek minden rendes hazai könyvkereske-  
desben is kaphatók.

— Előfizetési felhívás a „Magyar  
Tisztviselő“ című hetilapra. 1879. évi  
december hó végén jelent meg lapunk  
első mutatványszáma. Megvalljuk, nagy  
bátorság kellett ahhoz, kizárólag tisztvi-  
selőket érdeklő kérdésekkel foglalkozó  
lapot megindítani, különösen ha figye-  
lembe vesszük, — hogy az e téren  
tett kísérletek mindannyiszor a lap bu-  
kásával végződtek. És mi mégis megin-  
ditottuk a „Magyar Tisztviselő“-t, mert  
szükségét éreztük oly közlönynek, mely  
a hazai tisztviselőkar anyagi és szellemi  
érdekeiért sikra szálljon és ime! köszö-  
net a jók javának szives támogatása  
és közreműködéseért — fennálunk még  
ma is. Már a lap első számában ígéretet  
tettünk hogy a hazai tisztviselőkar anyagi  
és szellemi érdekeiért küzdeni fogunk;  
hogy igyekezni fogunk lapunkat a jó izlés  
a tartalmasság: az érdekesség, valamint  
az irodalmi illem színvonalán fenntartani;  
hogy nyíltan, — férfiasan kimondjuk az  
i g a z szót le és fel: habár fájdalmat  
is okozhatunk ezáltal egyeseknek. Ám  
ítéljenek kedves olvasóink: beváltot-  
tuk e ígéretünket?! Mi bátran és fé-  
lelem nélkül várjuk az ítéletet, mert  
lelkiismeretünk, nyugodt öntudatunk azt  
mondja nekünk: hogy a mi viszonyaink  
között megtettük mindazt, a mit mások,  
ha helyünkön vannak, megtehettek  
volna. Hogy szükségünk van egy, a  
tisztviselőkar érdekeiért küzdő szakköz-  
lönyre, ezt talán felesleges is mondanunk.  
Annyi a bajunk, annyi a szivünk, lelkünk  
fájdalma: hogy ily közlöny mellett is  
hosszabb kitartó küzdelemre és türelmes  
várakozásra el lehetünk készülve. Nincs  
szolgálati pragmatikánk; fizetésünk ren-  
dezetlen s oly csekély, hogy abból a  
legszűkebben sem lehet megélni. Emiatt  
az anyagi gondok ezreivel kell küzde-  
nünk, és valóban sokszor az éjt is nap-  
pallá tenni, hogy legalább némileg  
tisztességesen megélhessünk. Nem ma-  
gunkért teszszük: de a hazai tisztviselő-  
karért, a kiért szivesen hozunk áldo-  
zatot, míg ez áldozat szerény erőnk-  
tul nem haladja; a kiért szivesen dol-  
gozunk és munkálkodunk mindaddig,  
míg azt látjuk, hogy a hazai tisztviselő-  
kar önzetlen törekvésünket és becsületes  
szándékunkat méltányolja; hogy felka-  
rolja lapunkat úgy anyagilag, mint szel-  
lemileg. Tőlünk bizonyára mi sem fog  
hiányzani, hogy a „Magyar Tisztviselő“  
minden tekintetben megfelelően hivatá-  
sának. Csak kartársaink támogassanak  
bennünket! Az előfizetési feltételek a  
lap homlokán olvashatók. Budapest, 1882.  
junius hóban. Csikvári Fákó a „Magyar  
Tisztviselő“ felelős szerkesztője.

— „A Magyar háziasszony“ háztartási,  
gazdasági, szépirodalmi hetilapot ajánljuk  
háziasszonyaink figyelmébe. A 12-ik szám  
a következő változatos tartalommal jelent  
meg: „Néhány szó a cselédekről. Irta Bauer  
Adolf. Szükséges tudnivalók a háztartás  
körüli. A gyermek testi és lelki élete.  
VII. Az első mozgás. Fürdőlevél Uj-  
Tátra-Füredről Zápolyától. A víz forrá-  
sáról. Irta Kemenczky Kálmán. Étlap  
junius 18-tól 25-ig. Háztartás és gazda-  
ság. Házicikkek legújabb piaci ár-  
jegyzéke. Különlék. Rövid hírek. Kér-  
dések és feleletek. Szótagtalan. A múlt  
heti számrejtvény megfejtése. Szerkesz-  
tői üzenetek. Apró hirdetések. Tárca:  
Rákoczy Ferencz emléke. Jókai Mórtól.  
A mellékleten: „Megalázva“ Regény  
Csopják Attilától.“

— *Villamos* technikai kísérletek. Dupres Marcel francia mérnök, ki a villamos folyam elosztása és a villamos erő átvitelére vonatkozó kísérletei és kiszámításai által nagy hirre tett szert, — késznek nyilatkozott, hogy a müncheni villamos kiállítás alkalmával egy erőt Augsburgból Münchenbe, tehát 60 kilométer távolságra át visz egy egyszerű távirda sodrony segítségével. A müncheni üvegpalatába tehát egy mező gazdasági gépet fognak felállítani, melyet egy Augsburgban felállított motor fog hajtani. E kísérlet, mely most jó először gyakorlati alkalmazásba, bizonyára a legnagyobb mérvben felkelti a közfigyelmet.

— „Mayer“ statisztika. „Hány Mayer van a világon?“ szokásos kérdezni; mire csakugyan nehezen is lehet felelni. Anynyit azonban mégis tudunk, hogy Bécsben magában 1023 egyén bírja e nevet. Ha hozzá adjuk még az apró Mayereket is, akkor számuk vagy 3000-re szaporodik. Ez mégsem annyi, mint a mennyit München tudna aránylag felmutatni. Ott — ha igaz — megesett már az is, hogy valaki egy kávéházba Mayer urért kiáltott be, mire az egész vendégség futott ki.

— *A bécsi Union bank* e napokban ajánlatot tett Kolozsvár városának, mely szerint kész volna azt vízvezeték és csatornákkal ellátni. A város e fölött még nem határozott.

— *A budapesti* állami középipartanoda igazgatóságától. Az állami középipartanoda igazgatósága pályázatot hirdet a *Nyitra, Sopron* és *Veszprém*-megye, továbbá a budapesti „Régi Hivek“ szabakőmivesi páholy által alapított 100 — 100 frt ösztöndíjra; pályázhatnak az illető megyékből való oly tanulók, a kik valamelyik középiskola négy alsó osztályát jó sikerrel elvégezték és oly iparos segédek, a kik sikeres felvételi vizsgálatot tehetnek. Az iskolai, szegénységi és gyakorlati bizonyítvánnyal felszerelt kérvények Hegedüs Károly intézeti igazgatóhoz (VIII. bodzafa utca 28 sz.) nyújtandók be legkésőbb szeptember hó 1-ső napjáig.

Az orosz üldözöttek számára a helybeli izr. hitközség is rendezett gyűtést, melynek eredményét a következőkben tüzetesen adjuk:

Köblös Miklós 5 frt. Moritz v. Glück 10 frt. Albert Baruch 5 frt. Moses Mendel 5 frt. Adolf Jonász 5 frt. Abraham Klein 5 frt. R. Klärman 5 frt. Martin Bürger 5 frt. Jacob Glück 4 frt. S. Deutsch et Sohn 4 frt. A. Lobstein 3 frt. D. Silbermann 3 frt. Mich. Jonász 3 frt. Josef Kürner 3 frt. Isak Löbel 2 frt. Mendel Stein 2 frt. L. Deutsch 2 frt. Dr. B. Nathan 2 frt. Ad. Benedikti 2 frt. Josef Reisz 2 frt. Jacob Fingerhut 2 frt. Wolf Josef 2 frt. Sal. Baruch 2 frt. M. A. Grün 2 frt. H. Hirsch 2 frt. Izrael Löwi 2 frt. Josef Mendel 2 frt. E. Moreno 2 frt. Elias Kohn 1 frt. L. Baruch 1 frt. S. Holzstein 1 frt. D. Springer 1 frt. Kalman Beer 1 frt. Sal. Lobstein 1 frt. Moritz Wolf 1 frt. Jacob Baruch 1 frt. Nathan Grün 1 frt. Sam. A. Grün 1 frt. B. Deutsch 1 frt. Ed. Weisz 1 frt. Mich. Silber 1 frt. Ig. Mahler 1 frt. Ig. Neumann 1 frt. M. Friedmann 1 frt. B. Friedmann 1 frt. Josef Farkas 1 frt. I. Kohn 1 frt. Lazar Kohn 1 frt. W. Reiner 1 frt. M. Roth. frt. J. Schreiber 1 frt. Rud. Glück 1 frt. H. Nuszbaum 1 frt. Gabor Weisz 1 frt. Leop. Mendel 1 frt. Ig. Deutsch 1 frt. Nathan Klein 1 frt. Jonasz Aron 1 frt. Mich. Josef 1 frt. Leop. Josef 1 frt. Nathan Politzer 1 frt. Golda Wolf 1 frt. Pepi Friedmann 1 frt. Resi M. Jonas 1 frt. Resi J. Jónas 1 frt. D. Weinberger 1 frt. Am.

Handel 1 frt. Juda Hirsch 60 kr. Sal. Löwi 60 kr. Isr. Roth 50 kr. Dolfi Deutsch 60 kr. Rosa König 60 kr. L. Arnstein 50 kr. Simon Blum 50 kr. Wil. Lazar 50 kr. H. Moskovits 50 kr. Ad. Meisels 50 kr. Jos. Nathan 50 kr. Szinai Salamon 50 kr. Mor. Friedmann 50 kr. Jacob Kohn 50 kr. Em. Kohn 50 kr. Mich. Kohn 50 kr. Ig. Körnek 50 kr. B Klüger 50 kr. L. Köpich 50 kr. Isr. Kappel 50 kr. Jac. Knap 50 kr. Gab. Reisz 50 kr. Sal. Reisz 50 kr. Ab. Schwarz 50 kr. M. Schatelesz 50 kr. F. Fingerhut 50 kr. Jakab Josef 50 kr. Podoler 50 kr. Adolf Kohn 50 kr. Majer Stern 50 kr. Jachim Weisz 50 kr. Simon Dávid 50 kr. S. Herzfelder 50 kr. Jacob Halász 50 kr. Majer Weisz 50 kr. Adolf Weisz 50 kr. Moritz Weisz 50 kr. Heinrich Wolf 50 kr. M. Seidenfeld 50 kr. Matias Wolf 50 kr. A Tillmann 50 kr. I. Trencsiner 50 kr. Moritz Löbel 50 kr. David Kraus 50 kr. A. Herzfelder 50 kr. Frau Fingerhut 50 kr. Frau Altschul 50 kr. A Wellesz 40 kr. H. Lazar 40 kr. Israel Mendel 40 kr. I. Szekula 30 kr. Em. Eisenstein 30 kr. Taube Hirsch 30 kr. Ad. Löwi 20 kr. Simon Fischer 20 kr. Isak Reisz 20 kr. Albert Ungar 20 kr. N. N. 20 kr. Hani Reisz Frankel 20 kr. Leni Kappel 20 kr. N. N. 10 kr. A. Jonasz, Vingard 5 frt. Suma 166frt, 80 kr.

Egyszersmindenkori adományok fejében szedetett be 166 frt 80 kr. Az „Alliance Izraelite“ együletbe lépett 40 tag által fizetett évi járulék fejében 125 frt, összesen 291 frt 80 kr., mely pénzt az „Alliance elnökségéhez“ Bécsbe menesztetvén, tőle a következő levelet kapott az előjáróság, melynek kivánatára azt eredetiben közzé tesszük.

Wien, am 19 ten Juni 1882.

Israelitische Allianz zu Wien I. Himmelportgasse 17. Zahl 1301/8951. Löblicher Vorstand! Wir sind im angenehmen Besitze Ihrer sehr geschätzten Zuschrift vom 5. sowie der uns für unsere unglücklichen russ. Glaubens genossen gütigst eingesandten Spendensammlung im betrage von 166 fl. 80 kr. zu den 125 fl. als Jahresbeiträge von 40 neubeigetretenen Mitgliedern pro 1882. votür wir Ihnen in der Anlage die entsprechenden Mitglieder-Karten zur gefälligen Bedienung überreichen.

Indem wir Ihnen für Ihren warmen Eifer sowie für Ihre ausgezeichnete Mitarbeiterschaft unseren wärmsten Dank aussprechen, bitten wir Sie die Versicherung unserer ausgezeichneten Hochachtung zu genehmigen.

Für den Vorstand der „Israelitischen Allianz zu Wien.“ Alb. Baruch Präsident. An des löbl. Cultus-Vorstand der isr. Cultusgemeinde zu Hande des Herrn Vorst. Alb. Baruch Karlsburg.

Szerkesztő: MAROSI ALBERT.



## Hirdetések.

T. cz.

Van szerencsém köztudomásra hozni, miszerint szük helyiségem miatt az alább megnevezendő czikkek tovább árulásával felhagyok, ennélfogva ezeket

## Végeladás

utján, u. m. **férfi- és női kalapot, nap- és esőernyőket, női- és gyermek czipőket, séta pálczákat, esőköppenyeket, zsákét és p-édeket, továbbá nürnbergi és d szmü árukat, végül a jelen időszakra szükséges női-, leány- és gyermek vászonöltönyöket és mindennemű hálóruhákat tetelesen leszállított áron eladom.**

Tisztelettel

Moreno K.

P. T.

Ich erlaube mir Ihnen hiermit die höfliche Anzeige zu machen, dass ich wegen Raum-Mangel in meinen Geschäfte nachstehende Artikel gänzlich Auflasse und zu den **billigsten Preisen**

## ausverkaufe

und zwar: **Herren und Damen Hüte, Sonn und Regenschirme, Damen- u. Kinderschuhe, Stöcke, Regenmäntel, Jaquets und Umhüllen, ferner sämtliche Galanterie und Nürnberger Waaren.** Wegen vorgerückter Saison **Damen-Mädchen und Kinder Leinen-Kleider und Schlafröcke zu außerordentlich ermäßigten Preisen.**

Achtungsvoll

K. Moreno.



## Legfinomabb minőségű fűszeráru Hamburgból.

A legnagyobb nyereség a háztartásban.

Elküldöm posta útján bérmentes csomagolással postautalvány mellett.

Teljes mérték.

Épen 4 és háromnegyed kiló.

Legolcsóbb áru.

	o. é.
Mocca, valódi, extrafinom	frt 7.20
Menado, igen fin., aranybarnás	„ 5.95
Portorico, extrafinom, erős	„ 5.25
Arany Java, főfinom, jóízű	„ 4.85
Merida, halvány zöld, jó arom.	„ 4.20
Perl Mokka, afrikai	„ 4.—

	o. é.
Mecsicói, szapora, jóillatu	frt 3.80
Santos, tiszta, erős	„ 3.45
Bécsi vegyítés, főfinom	„ 4.75
Hamburgi vegyítés ff.	„ 3.75
Tábla rizs, nagymagu	„ 1.60
Perl Sago, valódi, keletind.	„ 1.70

A fennebbi árak egynegyeddal való nagyobbításával az összes kávék **pergelve** megkülönböztetnek.

H. H. C. Karll utódai fióküzlete Hamburgban (felállított 1872-ben).